

22 AUGUSTUS 2010 – EENENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Nauwe dubbele deur

JEZUS IS OP WEG NAAR de Stad, die 'neen' zal zeggen tegen Hem. Het wordt een nauwe deur. Die context is belangrijk. Jezus moet een radicale keuze maken. En ook zijn leerlingen. Er heerst spanning.

Onderweg vraagt iemand: „Is het waar dat er maar weinig mensen door de nauwe hemel deur kunnen?” Jezus antwoordt niet rechtstreeks. Hij zegt: „Doe je uiterste best. Het is niet omdat je met Mij gepicknickt hebt onder een palmboom, dat je het eeuwige leven bereikt. Ook tot een bepaald ras behoren of christen zijn of een partijkaart op zak hebben zal niet volstaan. Je zult verwonderd kijken naar de vreemdelingen, die wel Thuis komen, en de bekenden die er niet geraken.” En dan die scherpe woorden: „Ooit gaat de deur dicht. En dan zal er gewezen zijn en tandengeknars.” Een uitspraak die helemaal niet klopt met ons beeld van een milde God.

In de voorbije dagen herlas ik *La porte étroite* (De nauwe deur) van André Gide. Het boek is 101 jaar oud. Het is grotendeels een autobiografie van Gides jeugd: het gevecht tussen sensualiteit en geloof, tussen eros en agapè, tussen lichaam en ziel. Jérôme en Alissa zijn de hoofdpersonen. Als pubers raken ze op elkaar verliefd. Een paradijselijke vriendschap in de Normandische natuur. Maar bij Alissa ontwikkelt zich een zucht naar een steeds meer mystieke – mystiekerige – band met God. In haar hart houdt ze geweldig van Jérôme, maar die relatie lijkt haar tegenstrijdig met de liefde tot God. Jérôme gaat met haar mee en wil hun liefde zo puur mogelijk houden, omdat hij van haar houdt. Maar het paradijs lijkt te wijken, naarmate ze dichterbij komen. Alissa vreest dat de zuivere liefde verwelkt in contact met de menselijke realiteit. Eerst stelt ze de verloving uit. Vervolgens schrapte ze die. Ze stuurt Jérôme weg. Hij aanvaardt haar beslissing met veel pijn. Hun briefwisseling wordt inhoudsloos en stekt.

Jaren later dringt Jérôme heimelijk Alissa's ouderlijke huis binnen en ontmoet haar in de tuin. Daar volgt zijn eerste kus. Ook de laatste. Alissa sluit zich af en versterft zichzelf de dood in. In haar dagboek leest Jérôme na haar dood: „Heer, de weg die U ons toont is een nauwe weg. Je kunt er niet met twee naast elkaar lopen. De deur is te nauw voor liefde tussen twee mensen. U wilt mij alleen.”

Er waren in de geschiedenis af en toe zulke ascetische opstoten, die mensen veel hebben doen afzien. André Gide heeft ten slotte gekozen. Hij schrijft God af. Hij schrijft die God af. 'Die' God, want eigenlijk stelt het evangelie ons niet voor de keuze tussen de relatie met God en vriendschap met mensen. Integendeel. De reden waarom sommigen bij de deur worden geweigerd, is niet de lichamelijke liefde, zoals bij André Gide. De echte reden staat in het evangelie van vandaag: „jullie die ongerechtigheid bedrijven”. Ongerechtigheid betekent: God én de medemensen niet tot hun recht laten komen. Als je omwille van je menselijke liefde God afwijst, of omgekeerd, als je omwille van God mensen pijn doet, ben je niet op de weg van de blijde boodschap. En precies dat doet Alissa. Ze is zo bekommerd om zichzelf, om haar eigen volmaaktheid, om haar relatie met God, dat ze Jérôme onzeglijke pijn doet. Wie andere mensen doet schreien, bedrijft ongerechtigheid en wordt niet gerechtvaardigd, ook al heeft hij of zij „(met) Jezus gegeten en gedronken”. Dan gaat de deur dicht.

Krasse woorden van Jezus. Hij spreekt hier als een profeet. En profeten zijn altijd wat hoekig. Ze schokken, opdat hun profetie niet zou uitkomen.

Bij het beeld van de deur, denk ik niet allereerst aan de hemel deur, maar aan de nauwe deuren waar zo veel mensen doorheen moeten in dit leven, vaak in hun eentje. Mensen in armoede (tien procent van de Belgen). Mensen die niet naar de tandarts kunnen, omdat ze er het geld niet voor hebben. Mensen op de vlucht in containers langs de Europese autowegen. Werkloze jongeren en hopeloos werkloze vijftigplussers. Zij – en veel anderen in miserie – zijn de deur naar God. Wie voor hen een deur is, zal dé Deur zien. Jezus noemt zichzelf de Deur.

De echte mystiek zegt dat het om een dubbele deur gaat. Ze houdt de minne (de liefde voor God) en de caritate (de inzet voor de medemens) samen. De minne kan niet zonder de caritate en andersom. Door die dubbele Deur gaan is onze paasdoor-tocht. Die deur staat open en ze is niet te nauw voor twee personen. Integendeel. Op je eentje kom je er niet door. Vreemde, dubbele deur.

EERSTE LEZING

JESAJA 66, 18-21

Dit zegt de Heer:

„Ik ga alle volkeren en talen bijeenroepen en zij zullen komen en mijn glorie aanschouwen. Voor hun ogen zal Ik tekenen verrichten. Die gespaard zijn gebleven, zal Ik uitzenden naar de volkeren, zelfs naar ver verwijderde kusten waar mijn faam nog niet is doorgedrongen en waar ze mijn glorie nog niet hebben aanschouwd; onder alle volkeren zullen zij mijn glorie verkondigen. En op paarden en wagens, in karrossen, op muilieren en dromedarissen zullen zij uit alle volkeren uw broeders bijeenbrengen op mijn heilige berg in Jeruzalem en ze de Heer aanbieden als een offergave, zoals de Israëlieten in reine vaten hun spijsoffers aanbieden in de tempel van de Heer. En ook uit de volkeren zal Ik mijn priesters kiezen en levieten,” zo spreekt de Heer.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE HEBREËN 12, 5-7.11-13

Broeders en zusters,

Gij zijt het Schriftwoord vergeten dat u als kinderen aanspreekt en vermaant: „Kind, minacht de tucht van de Heer niet, laat u door zijn straf niet ontmoedigen. Want de Heer tuchtigt hem die Hij liefheeft, Hij straft ieder die Hij als zijn kind erkent.”

Het lijden dient om u ter verbetering en op te vreden; God behandelt u als kinderen. Ieder kind wordt wel ooit door zijn vader gestraft.

Tucht is nooit prettig, op het moment zelf is er meer verdriet dan blijdschap; maar op lange termijn levert ze voor degenen die zich door haar lieten vormen, de heilzame vrucht op van een heilig leven. Daarom, heft op de slappe handen, strekt de wankele knieën, laat uw voeten rechte wegen gaan; het kreupele lid mag niet ontwricht worden, maar moet genezen.

EVANGELIE

LUCAS 13, 22-30

In die tijd trok Jezus rond door steden en dorpen, gaf er onderricht en zette zijn reis voort naar Jeruzalem.

Iemand vroeg Hem: „Heer, zijn het er weinig die gered worden?”

Maar Hij sprak tot hen: „Spant u tot het uiterste in om door de nauwe deur binnen te komen, want, Ik zeg u, velen zullen proberen binnen te komen, maar zij zullen daar niet in slagen. Als eenmaal de huisvader is opgestaan en de deur gesloten heeft, en als gij dan buiten op de deur begint te kloppen en begint te roepen: 'Heer, doe open!', zal Hij u antwoorden: 'Ik weet niet waar gij vandaan komt.' Dan zult ge opwerpen: 'In uw tegenwoordigheid hebben we gegeten en gedronken, en in onze straten hebt Gij onderricht gegeven.' Maar weer zal zijn antwoord zijn: 'Ik weet niet waar gij vandaan komt. Gaat weg van Mij, gij allen die ongerechtigheid bedrijft.' Daar zal gewezen zijn en tandengeknars, wanneer gij Abraham, Isaäk en Jakob en al de profeten zult zien in het Rijk Gods, terwijl ge zelf buiten geworpen zult zijn. Zij zullen komen uit het oosten en het westen, uit het noorden en het zuiden, en zij zullen aanzitten in het koninkrijk Gods. Denkt eraan: er zijn laatsten die eersten en eersten die laatsten zullen zijn.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting's Hertogenbosch, www.bijbel.net